1805. No. 128

BATAAFSCHE LEEUWARDER COURANT.

DONDERDAG DEN 24 OCTOBER.

NOORD-AMERIKA.

NIEUW-ORLEANS *den 19 July.* Terwyl de Volken der oude Waereld elkander blyven verscheuren of bedreigen, beyvert men zich hier, om de voordeelen en genoegens te verdubbelen, welken onze Landstreek opleveren, en onze Inwoners genieten kunnen. Men kan zich niet ontveinzen, dat Louisiana gewonnen heeft, by den overgang onder het Vaderlyk en in geene vreemde belangen gewikkeld Bestuur der Vereenigde Staaten. Reeds terstond na dien overgang, heeft de President *Jefferson* onzen Koophandel van alle belemmeringen verlost. De vaart in de Missisippi werd vry verklaard, en ons Gewest voor de Schepen en de Volkplantingen aller Natien en aller Secten opengesteld. Zyne volgende zorg was, het regelen van het inwendig Bestuur en het herstellen der publieke Werken. Binnen kort is de Bevolking van alle onze streeken op eene ongeloofbaare wyze toegenomen, en de waarde onzer Landeryen in die zelfde mate gerezen. Aan de Ohio hebben zich mede, van over de Bergen van Allegheny, 32,700 nieuwe Planters neergezet. In onze Stad worden twee Protestantsche Kerken, Scholen, en, naby dezelve, een Hospitaal voor de Zeelieden gestigt. Een ontwerp is op het tapyt, om zommigen der grootste Halfeilanden of stukken gronds, welken de Missisippi in zyne menigvuldige kronkelingen omvat, te doorsnyden; eene onderneming, die de scheepvaart op dien vloed tot aan den mond van de Ohio voor een vyfde deel zou verkorten. Men spreekt mede van het openen eens Wegs naar Mobile in Wester Florida, alwaar het Gouvernement een sterk Garnisoen, een Haven van Invoer, Tol- en Brievenpost geplaatst heeft. Eerlang zullen ook de nieuw uitgevondene Werktuigen aan den gang gebragt worden, met welken men hoopt de Zandbank in den mond der Missisippi weg te nemen of te verminderen. De President heeft daarenboven beloofd, aan de monden der Missisippi eenen Vuurtoren te doen oprigten; een ontwerp, het welk van des te meer moeite en omvang zyn zal, daar de grond der landen tusschen die monden, even als die van byna alle de zogenaamde Deltas der groote Rivieren, uit eene verzameling van riet, slib en andere zagte stoffen bestaat, in welken dus, voor een Gebouw van die zwaarte, alvorens een geheide grondslag gelegd moet worden. Een ander ontwerp van nog meer omvang, en het geen voor ons volgend geslagt bewaard schynt, is het bedwingen van de aanwassing en afneming der wateren van de Missisippi door middel van Sluizen, en het graven van ontlastings-kanalen, uit den gemelden vloed naar dien van St. Bernard. Met de aangrenzende Stammen der oorsprongelyke Inboorlingen zyn de voordeeligste en weldadigste inrigtingen getroffen, inzonderheid strekkende, om deze stammen, wier grondgebied voor hun jagend leven allengskens te zeer beperkt wordt, smaak te doen krygen in Veeteelt en Akkerbouw. —— Het grondgebied van het gewezen Louisiana is thans verdeeld in drie Gewesten of Streken. De eerste en Zuidelykste loopt van den 29 tot den 35 gr. van noorderbreedte; zy voert den naam van Orleans. De tweede loopt tot den 41 gr., en heet Missisippi. De derde en laatste bevat geheel Opper-Louisiana, en strekt zich uit tot onder den 45 gr.; het behoud den naam van Louisiana. Elk dezer afdelingen zal den naam en waardigheid van Staat aannemen, zodra het 32,000 Inwoners zal tellen, en diensvolgens twee afgevaardigden in den Senaat en één naar het Lager-Huis van het Congres zal kunnen afzenden.

ITALIEN.

SAVONNA *den 29 September.* Den 23 dezer heeft de installering plaats gehad van het Hof van Crimineele Justitie en van de Rechtbank ter eerster instantie, overeenkomstig de voorgeschreven dispositien, by het 159 Artikel van het Fransch Keizerlyk Decreet van den 15 Mesfidor laatstleden. De Prefect, verzeld van den algemeenen Secretaris, begaf zich des morgens ten 6 uuren na het openbaar Paleis, alwaar in tegenwoordigheid van den Oud Griffier der Civiele en Crimineele Rechtbank de verzegeling geschiedde van de Papieren, Minuten en Boeken van dezelve. Dit verrigt zynde, begaf de Prefect, onder Krygsmuzyk, zich na de groote Zaal van het Paleis, alwaar de Bisschop, de Maire en de andere Civiele en Militaire Amptenaaren zich bevonden. Een talryke zamenvloed van Inwoners van beide kunnen vervulde de plaats, het voorplein, en zelfs het locaal der plechtigheid. De Prefect proclameerde de installering der nieuwe Rechters en hield eene Redevoering, waar van de voornaamste trekken alhier volgen:

„ Myne Heeren! de dag is dan gekomen, in welken uw Land, ophoudende de Speelbal van al de Mogendheden, en het slachtoffer van al de driften te zyn, onder de heerschappy van den grooten Keizer treedt, en een gedeelte van de groote Natie zal uitmaken. Ja, myne Heeren! heden is het, dat het Fransch Bestuur in het oude Ligurien dadelyk wordt geconstitueerd, en dit gelukkig tydperk zal voor U het onderpand van allen voorspoed zyn.

„ Zal ik tot U spreken, myne Heeren! van de verlichting, van de rykdommen, welke de Fransche organisatie dezen Lande gaat aanbrengen? Uwe Stad was verloren, vernietigd, vergeten, zy zal weldra uit haare puinhopen opryzen, ten einde, als Departements hoofdplaats, eenen eerwaardigen rang in het Fransche Ryk te hervatten. Het Departement in het algemeen was arm, en aan middelen van bestaan gebrek hebbende. De beide Onder-Prefecturen van Acqui en Ceva zyn, dezen zelfden dag, met die van Savonna en Port Maurici vereenigd, en deze twee vruchtbaare Gewesten zullen voortaan hunne voortbrengzels met U delen: uwe zeden en gewoonten, uw karakter, uwe geplaatstheid leiden U na den Koophandel: wel nu! een groote weg zal geopend worden van Savonna tot Acqui, en een tweede van Port-Maurice tot Orméa; de Haven van Savonna zal hersteld en verbeterd worden: Ja, myne Heeren! zy zal hersteld worden: de Keizer *Napoleon* heeft het beloofd, en hy belooft nooit te vergeefs. Alsdan zult gy in Piemont Levensmiddelen, en deszelfs voortbrengzels gaan halen, en gy zult, op uwe beurt, aan hetzelve uwe Waaren brengen, welken de Zeehandel U verschaft zal hebben. Ziet daar, myne Heeren, groote voordeelen, waar van ik U hier de korte voorstelling doe: maar, hoe veelen ontglippen mynen geest! Nu, myne Heeren, is de plechtigheid, die ons heden vergadert, dan niet eene weldaad? Ongetwyffeld, de Justitie werd richtig uitgeoeffend, maar uwe Rechters verspreid op al de punten, in de onderhorigheden van het bestierend gezag, moesten noodwendig eenen onovereenkomstigen loop hebben: thans is de gerechtelyke orde onafhanglyk, en neemt kragtdadiger vormen. . . Uwe Policy was niet verzekerd; thans hebt gy een ontzagwekkend Corps Gensd'armery in al de Landschappen verdeeld. . . Ziet daar, myne Heeren, ik herhaal het, eene korte voorstelling der weldaden van uwe vereeniging: vier dan dezelve in het gevoel van de vreugd en der erkentenis. Legt U toe op de Industrie, en den Koophandel, verheft U uit de neerslagtigheid en vergetelheid, ten einde door U zelven groot te worden. Ai de bronnen van voorspoed en overvloed zyn voor U geopend."

Na deze Redevoering las de Prefect het Decreet van zyne Maj. houdende de benoeming der nieuwe Rechters, en ontving hunnen Eed.

Deze plechtigheid geëindigd zynde, vertrok de Prefect met zyn geheel gevolg, en steeds omringd van een grooten drang des Volks, begaf hy zich na de Hoofdkerk, alwaar eene groote Mis gezongen werd.

Om de plechtigheid van dezen dag nog luisterryker en gedenkwaardiger te maken, nodigde de Prefect des avonds de Amptenaaren en voornaamste Familien van Savonna en Albisola op zyne Buitenplaats. Het gezelschap was talryk en uitgezogt. Dit Festyn heeft van vyf uur des avonds tot middennacht geduurd.

ZWITZERLAND.

BERN *den 6 October.* De Keurprins van Beyeren, die te Lauzanna omtrent 4 weken doorgebragt heeft, een Courier ontvangen hebbende van Wurtzburg, heeft oogenbliklyk alles tot zyn vertrek gereed gemaakt, en zo men verneemt is hy reeds op reize om zich naar Wurtzburg by den Keurvorst van Paltz-Beyeren zynen Vader te begeven.

De Militaire schikkingen van het Bondgenootschap, ter bezetting der Grenzen, worden met veel yver doorgezet, ten einde onze Neutraliteit te beter te verzekeren. Reinfeld, Laufenburg, Schaffhouse, Stein en de voornaamste engtens in Graauwbunderland zyn reeds bezet. Men verzekert, dat op twee of drie plaatzen Corps de Reserve zullen verzameld worden, om, wanneer de nood het vorderde, de eerste Linie van de Grenzen te ondersteunen. Te Zurich wordt eene aanzienlyke Train Artillery gereed gemaakt; tot heden toe heeft geen vreemde Magt of eenig naby gelegen Detachement derzelve het Zwitzersche Territoir geschonden, en men koesterd alle hoop, dat Zwitzerland geen deel in den Oorlog zal behoeven te nemen.

FREIBURG *den 7 October.* De Oud Landamman de Heer *d'Affry*, die naar Straatsburg met eene zending by den Keizer der Franschen is gelast geweest, heeft niet langer dan vier uuren aldaar vertoefd. Hy kwam aldaar des morgens ten 8 uuren aan, en had ten tien uuren by Z. M. eene Audientie van een half uur; voorts vertrok hy dien eigen dag ten 12 uuren, en kwam den 2 October hier terug. De Heer *d'Affry* heeft nieuwe bewyzen der welwillendheid van den Franschen Keizer, en de meest geruststellende verzekeringen, ten opzichte onzer Neutraliteit ontvangen.

DUITSCHLAND en bygelegene LANDEN.

BERLIN *den 12 October.* Zyne Doorl. Hoogheid de Regeerende Hertog *van Brunswyk Oels*, Generaal der Infantery in Pruisischen dienst, is den 8 dezer te Weymar, in den ouderdom van 65 Jaaren overleden.

De Staatsminister Graaf *van Haugwitz*, wordt elken dag uit Weenen alhier terug verwacht.

Het Hof is nog altoos te Paretz, en zal daar langer dan naar gewoonte vertoeven. Het mondgesprek tusschen onzen Monarch en den Keizer van Rusland zal geen plaats hebben. De Vorst *Dolgorucki*, die gisteren tot zynen Souverein is terug gekeerd, neemt een Brief van zyne Pruisische aan de Russische Majesteit met de redenen daar van mede, en de Generaal *Kalkreuth*, die bestemd is, om zich na den Russischen Keizer te begeven, met eenen last, van het uiterste gewigt, staat op het punt van zyn vertrek.

De Conferentien gaan by den regeerenden Hertog *van Brunswyk* aanhoudend voort. De Veldmarschalk *van Mollendorf*, de Lieutenant-Generaal *van Geusau*, verscheiden Leden van den Staf der Armée, en de Staatsminister Baron *van Hardenberg* begaven zich eergisteren na zyne Doorluchtige Hoogheid, en hielden aldaar eene Raadsvergadering, die verscheiden uuren duurde.

De Generaal Prins *Eugenius van Wurtemberg*, is gisteren te Potsdam gearriveerd, en bragt aan den Koning een Brief van Keizer *Napoleon*. Een Fransche Courier uit Straatsburg, en een ander uit Wurtzburg, zyn gisteren aangekomen by den Franschen Afgezant, die zedert eenige dagen geen mondgesprek met den Baron *van Hardenberg* wordt gezegd, gehad te hebben. De Marschalk *Duroc*, heeft gisteren mede een Courier uit het Hoofdkwartier des Franschen Keizers ontvangen. Men denkt dat die Heer binnen zeer kort van hier zal vertrekken. 's Konings Husaaren, en de Gend'Armes, die alhier in Garnisoen zyn, hebben Brood voor negen dagen ontvangen.

HAMBURG *den 15 October.* Onze Nieuwspapieren delen de twee onderstaande Extracten uit achter een volgende Berlinsche Couranten mede, nopens den tocht der Fransche Troepen door dat Markgraafschap, te weten uit Anspach den 3 October:

„ De Franschen hadden tot heden zorgvuldiglyk vermyd het Pruisische Grondgebied te schenden; maar eergisteren beproefden zy om zich in Dorpen te logeren, echter op de representation, die men hen deedt, trokken zy weg onder voorgeven van hunne misvatting. Om omtrent dit voorwerp alle misverstand te ontwyken, schreven de Geconstitueerde Magten van dat Land na Wurtzburg aan den Maarschalk *Bernadotte*, en herinnerden hem de aangenomene en overeengekomene Neutraliteit der Gewesten van Frankenland, en protesteerden tegen allen in- en doormarsch der Fransche Troepen. De Maarschalk gaf de stelligste verzekeringen dat de Neutraliteit zou ontzien worden, en dat geen Fransch Soldaat den voet zoude zetten op het Pruisische Grondgebied. In weerwil daarvan, heeft men in den omtrek van Uffenheim Kwartieren aangezegd, voor twintig duizend Man, en gisteren zyn te Oberenbreit 4 of 500 Man, welke uit de kleine Stad van Marckbreit, in het Graafschap van Schwartzenberg kwamen, om zich verder in het gemelde Land te begeven: maar ook deze trokken op de eenvoudige vordering van eenen enkelen Pruisischen Husaar, zonder tegenkanting terug.

„ Dezen morgen echter rukte de Voorhoede van den Maarschalk *Bernadotte*, bestaande uit omtrent 4000 Man, onder bevel van den Generaal *Kellerman*, door Sichertshousen, in het Koninglyke gebied, zonder in het geringste acht te slaan, op de protestatie van den Officier der Husaaren, die met een klein Detachement op de Grenzen stond, en het overige deel der Armée volgde. De Manschap namen hun Kwartier in den omstreek van Uffenheim, alwaar de Maarschalk *Bernadotte* denzelfden dag zyn Hoofdkwartier geplaatst heeft. De Generaal-Majoor *van Tauenzien* en de Kamer President *Schuckmann*, begaven zich tot hem, die nogmaals op het kragtigste protesteerden tegen den doormarsch, en alle verdere miskenning van Grondgebied; maar hunne representatien werden niet gehoord, en de Maarschalk verklaarde hen, dat hy stellige order van zynen Keizer had, om door het Vorstendom Anspach na het Eichstadsche over Anspach en Gunzenhause te marcheren; en dat hy verpligt zoude zyn drie nachten in deze drie oorden Kwartier te nemen, of zyne Troepen te laten camperen. Hy voegde daar by, dat hy alle excesfen, op straf van den dood, en alle afvorderingen zonder Geldbetaling op het strengste had verboden.

„ In de onmogelykheid waarin zich onze Provincie bevind, om zich tegen dezen marsch te opposeren, is van deze gebeurnis terstond, door Estafetten na Berlin kennis gegeven, en een Officier van het Regiment van *Tauenzien*, heeft de tyding daar van direct aan zyne Majesteit gebragt."

„ Den 6 October. Het doortrekken en campeeren van Troepen, is in het Koninglyke Pruisische gebied van Frankenland zeer toegenomen. Een gedeelte van het Gallo Beyersche Leger van den Maarschalk *Bernadotte*, is onder deszelfs bevel, op den 5 October, door Anspach getrokken, en heeft hierop, vereenigd met eene andere afdeling in de streek van Deszmansdorf, een half uur van Anspach, alwaar de Maarschalk zyn Hoofdkwartier genomen heeft, gebivoacqueerd, enz.

„ Den volgenden dag zou de marsch verder na de streek van Gunzenhausen voortgaan. Het Beyersche Leger, sterk 26 duizend Man, heeft zig den 4den by Furth gelegerd, en is van daar grootendeels verder op Schwabach gemarcheerd. De Lt. Generaal *van Wrede* vorderde van de Stad Nurenberg groote leveringen van Levensmiddelen en Krygsbehoeften, als Legerwagens, Roskammen, Ketens, Windassen, enz., met bedreiging van Militaire executie, ingeval van weigering, en deed, wyl de Magistraat er voorstellingen tegen maakte, 3000 Man in de Stad trekken, die er zig ook nog in bevinden.

„ By Dunkelsbühl hebben 10 duizend, en by Creilsheim 6 duizend Man van de Colonne des Maarschalks *Davoust* den doormarsch geforceerd. De Generaal *Eppler* commandeerde het Corps op de laatstgenoemde Plaats.

„ By Feuchwangen stonden den 5den 20 duizend Man onder bevel van den Generaal *Marmont*, en in het algemeen zyn tegenwoordig over de 60 duizend Man vreemde Troepen in de Koningl. Provincie van Anspach."

Zyne Excell. de Hof-Canseliér, Graaf *van Lowenhielm*, voormalige Minister by de Bataafsche Republiek, en de Heer *van Westreenen*, Minister van gemelde Republiek te Stokholm, zyn beide hier aangekomen. De laatste, die reeds weder van hier vertrokken is, begeeft zig met verlof na zyn Vaderland, en heeft den Heer *van Rhenen*, in hoedanigheid van Zaakgelastigde, te Stokholm gelaten.

Een Brief uit Dantzig van den 27 September meld, dat in den nagt van den 25 een Estafet uit Berlin was aangekomen met eenen Brief van den Staatsminister, den Heer *van Schrötter*, behelzende de tyding, dat de uitvoer van Tarw op nieuw was toegestaan; maar dat het verzogte verlof om den voorraad der Russische Rogge uittevoeren, geweigerd was, om reden, dat de Regeering dien voorraad zelve wilde kopen. By dezen Brief werd tevens verzogt, dat men aan de Regeering eene zekere hoeveelheid Rogge en Haver, tot eenen redelyken prys, zou overdoen.

Het Cordon van onzydigheid, onder bevel van den Generaal-Majoor *Ewald*, het welk Denemarken van de omstreken van Neustadt tot op de Grenzen van het Lubeckische en Lauenbergsche getrokken heeft, is door Cavallery en ligte Infantery versterkt.

Den 12 dezer zyn 500 man Deensche Troepen door Wandsbeck getrokken, om zig by het Cordon van onzydigheid te voegen.

Van Dresden meld men onder den 10 October: „ Naar men verneemt, is de Heer *van Netzel*, Zaakgelastigde van Zweeden aan ons Hof, op het ontvangen van eenen Courier uit Schoonen, onverwagt terug ontboden, en zal Dresden binnen weinige dagen verlaten. Verscheiden berichten stemmen overeen, dat er Russische Troepen naar Silesien trekken."

FRANKRYK.

PARYS *den 16 October.* De bevestiging onzer eerste overwinning in Duitschland is, door het Officieel Blad van heden medegedeeld in het navolgend

DERDE BULLETIN DER GROOTE ARMEE.

ZUMMERSHAUSEN *den* 18 *Vendemiaire*, 14*de Jaar*, 10 *October* 1805. „ De Maarschalk *Soult* heeft de Oostenrykſche Divisie, die naar Aicha gevlugt was, vervolgd, haar verjaagd, en is den 17de (9 October) des middags, met de Divisien van *van Damme*, *Saint-Hilaire* en *Legrand*, te Augsburg binnengerukt.

„ Den 17de (9 Octob.) des avonds, is de Maarschalk *Davoust*, die den Donau te Neuburg overgetrokken was, met zyne drie Divisien te Aicha aangekomen.

„ De Generaal *Marmont* is, met de Divisien *Boudet*, *Grouchi* en de Bataafſche Divisie van den Generaal *Dumonceau*, den Donau overgetrokken, en heeft tusschen Aicha en Augsburg post gevat.

„ Het Legercorps van den Maarschalk *Bernadotte*, eindelyk, heeft, met de Beyersche Armée, onder bevel der Generaals *Deroi* en *Verden*, post gevat te Ingolstad; de Keizerlyke Lyfwagt, onder bevel van den Maarschalk *Besieres*, is naar Augsburg getrokken, zo als ook de Divisie Curassiers, onder bevel van den Generaal *d'Hautpoult*.

„ De Prins *Murat* is, met de Divisien Dragonders van *Klein* en *Beaumont*, en de Divisie Carabiers en Curassiers van den Generaal *Nansouti*, in aller yl naar het Dorp Zummershausen gereden, om den weg van Ulm op Augsburg afteſnyden.

„ Dien zelfden dag heeft ook de Maarschalk *Lannes*, met de Divisie Grenadiers van *Oudinot* en de Divisie *Suchet*, in het Dorp Zummershausen post gevat.

„ De Keizer heeft, in het Dorp Zummershausen, de Revue over de Dragonders gehouden, en zich den Dragonder *Marente* uit het vierde Regiment, een der dapperſte Krygslieden der Armée, doen voorſtellen. Hy had by den overtogt van de Leck, het leven gered aan zynen Capitein, die hem weinige dagen te voren van zynen rang als Onder-Officier had afgezet. Z. M. heeft hem den Adelaar van het Legioen van Eer overhandigd. De dappere Soldaat gaf ten antwoord: „ Ik heb niets gedaan dan myn pligt; myn Capitein had my, om eenen misslag tegen de krygstugt, afgezet, maar hy weet wel, dat ik altoos een goed Soldaat geweest ben."

„ Vervolgens heeft de Keizer den Dragonder zyn genoegen betuigd, wegens het gedrag, door hun by het gevegt te Wertingen gehouden. Uit ieder Regiment heeft hy zich een Dragonder doen voorſtellen, dien hy almede met den Adelaar van het Legioen van Eer begiftigd heeft.

„ Ook aan de Grenadiers der Divisie *Oudinot* heeft Z. M. zyn genoegen te kennen gegeven. Men kan geene Troepen zien, die ſchoner, vuriger om den Vyand onder de oogen te zien, en ſterker vervuld zyn van die Militaire geestdrift, die te regt beſchouwd wordt als het voorteken der grootſte overwinningen.

„ Tot dat het mogelyk zy, een omſtandig relaas van het gevegt te Wertingen te geven, is het voegzaam, met eenige woorden daarvan in dit Bulletin te ſpreken.

„ De Collonel *Arrighi* heeft met zyn Regiment Dragonders op het Regiment Kurasſiers van Hertog *Albert* ingehouwen. De ſtryd is zeer heet geweest. De Collonel *Arrighi* is het Paard onder het lyf geſneuveld; zyn Regiment verdubbelde in ſtoutheid, om hem te redden. De Collonel *Beaumont* van het 10de Regiment Huſsaren, door dat vuur gedreven, 't geen den Franſchen zo eigen is, heeft midden onder de Vyanden een Kurasſier-Capitein gegrepen, dien hy zelf krygsgevangen gemaakt heeft, na een vyandelyken Ruiter neergehouwen te hebben.

„ De Collonel *Maupetit* heeft, aan het hoofd van het 9de Dragonder-Regiment, den aanval in het Dorp Wertingen gedaan; eene dodelyke wonde ontvangen hebbende, waren zyne laatſte woorden: doet den Keizer weten, dat het 9de Regiment Dragonders zyn verworven roemwaardig geweest is, en dat het onder het geroep van *leve de Keizer!* den Vyand aangetast en verwonnen heeft.

„ Deze Colonne Grenadiers, de bloem van het Vyandelyk Leger, zich in Carés van vier Battaillons geſchaard hebbende, is door onze Ruitery overhoop geworpen en met de Sabel in de vuist uit een gedreven. Het tweede Battaillon Dragonders heeft den aanval in het Bosch gedaan.

„ De Divisie *Oudinot* knerſte van ſpyt en ongeduld wegens den afſtand, die haar nog belette handgemeen te worden; doch, op haar gezigt alleen verſtelden de Oostenrykers hunnen aftogt: eene eenige Brigade ſlegts heeft deel aan het gevegt kunnen nemen.

„ Al het Geſchut, alle de Vaandels, byna alle de Officieren van het Vyandelyk Corps, 't welk te Wertingen geſtreden heeft, zyn in onze handen gevallen; veelen zyn geſneuveld: twee Lieutenant-Collonels, zes Majoors, zestig Officieren, vier duizend Soldaten, zyn in onze magt gebleven, het overſchot is verſtrooid, en het geen ontſnapt is heeft zyn behoud aan een moeras te danken gehad, 't welk eene Colonne geſtuit heeft, die bezig was met den Vyand omtetrekken.

„ Den Chef d'Escadron *Excelmans*, Aide-de-Camp van Z. D. H. den Prins *Murat*, zyn twee Paarden onder het lyf gedood. Hy is het, die de Vaandels aan den Keizer overgebragt heeft, welke hem zeide: ik weet dat men niet dapperder zyn kan dan gy; ik maak U Officier in het Legioen van Eer.

„ Van zynen kant is de Maarschalk *Ney*, met de Divisien *Malher*, *Dupont* en *Loiſon*, benevens de Divisie Dragonders te voet van den Generaal *Baragney d'Hilliers* en de Divisie *Gazan*, den Donau opgetrokken, en heeft de Vyand in deszelfs ſtandplaats te Grumberg aangevallen. Het is thans vyf uuren, en het Kanon doet zich horen.

„ Het regent zwaar; maar dit vertraagt de geforceerde marſchen der groote Armée niet. De Keizer geeft het voorbeeld; dag en nagt te paard, is hy altoos midden onder zyne Troepen en alomme waar zyne tegenwoordigheid nodig is. Gister heeft hy veertien uuren te paard afgelegd. Hy heeft het nagtverblyf gehouden in een klein Dorp, zonder Bediende en zonder eenige Bagagie; nogthans heeft de Bisschop van Augsburg zyn Paleis doen illumineeren, en Z. M. een gedeelte van den nagt verwagt."

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

LEEUWARDEN *den* 23 *October*. Volgens de Frankforter berichten, tot den 16 October, heeft den 11 wederom een allerlevendigst gevegt plaats gehad in den omtrek van Ulm. De Stad Gunzburg zou in handen der Franſchen zyn. De Oostenrykſche Armée in is volle beweging. Men wil dat zy een ſtandplaats gaat nemen agter de Inn, alwaar een deel der Ruſſen reeds aangekomen moet zyn; den laatſten September was derzelver eerſte Divisie door Brunn getogen. Veele Oostenrykſche Battaillons komen op Wagens uit Tyrol aanſnellen. De Franſche Maarschalk *Bernadotte* is op marsch naar Munchen.

Door het Departementaal Beſtuur van Vriesland, is uitgevaardigd de navolgende

NOTIFICATIE.

HET DEPARTEMENTAAL BESTUUR VAN VRIESLAND, *doet te weten:*

Dat wy, in ervaring zyn gekomen, dat zommige Bakkers, of andere Uitſlyters van Roggenbrood, of Grofweiten Bollen zich, ter ontduiking der Publicatie van den 29 April dezes Jaars, niet ontzien, om by ieder Roggenbrood, het welk door hun wordt verkocht, een zo genaamd *Bollje*, *Tweebakken* of eenige andere toegift uit te reiken, waar door de Koper, hoe zeer hy het Brood tegen den gezetten Prys betaalt, hetzelve echter onder de Zetting bekomt. En vermids daar door de heilzame bedoelingen dier Wet worden tegengewerkt en verydeld. —— Zo is het dat wy hebben goedgevonden te ſtatuëren, zo als wy ſtatueren by dezen; dat niemand (het zy Bakker of andere Uitſlyter) by het verkopen van Brood en Bollen, aan de Zetting onderworpen, eenige hoegenaamde toegift, van welken aard ook, aan den Koper zal mogen uitreiken, by pœne van, als een werkelyk overtreder der Wet, te vervallen in de boete, by de Publicatie van den 29 April l. l. vaſtgeſteld.

Wordende de Drosten en Gerechten, in dit Departement, gelast, om tegen de nalatigen in dezen, zonder eenige conniventie te ageren.

En ten einde dit aan een iegelyk bekend worde, willen wy, dat deze alomme daar zulks gebruikelyk is, zal worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan op het Landſchaps-huis binnen Leeuwarden, den 7 October 1805.

T. M. LYCKLAMA à NYEHOLT, Vt.

Ter Ordonnantie van het Departementaal Beſtuur,

D. B. VAN DER HAER, L. S.

*** DE RAAD VAN FINANTIEN IN HET DEPARTEMENT VRIESLAND brengt by dezen ter kennisse van de belanghebbende, dat binnen Leeuwarden, in het Local door haar geoccupeerd wordende, 's Woensdags van elf tot twaalf, en 's Saturdags van tien tot elf uuren, geduurende deze en de daar aan volgende maand November, zal gecommitteerd worden, tot de uitgifte van zodanige Twintig Jaarige Renten, als geproſlueerd zyn uit de Loten, geſproten uit de Loterye, geaccrocheerd geweest aan de Vrywillige Negotiatie, gearresteerd by Publicatie in dato 19 Maart 1804, welke tot verkryging van gedagte Rente-Brieven, aan dezelve Raad, of wel aan haare Gecommitteerden zyn overhandigd, en waar van de Renversalen zyn afgegeven, tot No. 64 inclusive.

Leeuwarden den 14 October 1805.

Ter Ordonnantie van de Raad voorn.

R. BOSMA.

*** Heden verlostte zeer voorſpoedig van een ZOON, de geliefde Huisvrouw van

Leeuwarden den 16 October 1805. J A Cs. G. DE BOER.

*** Heden morgen vyf uur, verlostte voorſpoedig van een ZOON, *ITJE JOUSTR.* Huisvrouw van

Sneek den 19 October 1805. JAN D. GORTER.

*** Ondertrouwd,

Harlingen den 19 October 1805. JOHANNES STROBAND, *Conrector der Lat. Scholen.* En CATHARINA ELISABETH HAAS.

ZEE-TYDINGEN.

Den 16 October in Texel niets binnen gekomen. De wind Zuid-Oost.

Uitgezeild J. Brouwn, naar New-York. W. Delano, naar Newendford. N. Fiſcher, naar St. Ubes. H. Oldenburg, naar Papenburg. J. Sybolts, naar Tonningen. C. Mayboom, naar Dantzig. P. Sorenſe, naar Noorwegen.

Den 17 dito niets gepasseerd. De wind Noord-Oost, harden wind. Geen Postſchip aangekomen.

Heden nacht zyn van de Rheede gedreven 's Lands Fregat *HET ZEEPAARD*, en by de Steenen aan den grond; hetzelve heeft zyn Roer verloren en is zeer lek. 's Lands Kanonneer-Boot *DE ADDER*, is op de Zuidwal aan den grond gedreven en ligt in 't Water. Het Amerikaasch Fregat-Schip *the Richmond*, heeft zyne Masten verloren en is in het Nieuwe Diep; hetzelve heeft een Schuit tot adſiſtentie. Het Amerikaansch Fregat *Athalante*, is op de Zuidwal aan den grond gedreven; hetzelve heeft een Schuit tot adſiſtentie. De overige Schepen liggen, zo ver men zien kan, in goeden ſtaat.

Den 15 dito in het Vlie binnen gekomen C. Eyde, van Bergen. P. Haſenoot, van Emden. De wind Zuid.

Uitgezeild H. Jacobs, naar Lubeck. H. Kier, naar Gothenburg. R. J. Dood, naar Tonningen.

Den 14 dito by West-Terſchelling binnen gekomen J. van der Wiel, van Emden. Een Smak, de naam onbekend. Niets uitgezeild.

Te Douvres is opgebragt het Schip *die Hoffnung*, Capt. J. Michielſen, van Amſterdam naar Bilboa gedestineerd.

Te Yarmouth zyn binnen gezonden de Schepen *de Vriendſchap*, Capt. Kelder, van Malaga. Capt. Sanden, van Barcelona, beide naar Emden gedestineerd, en *de Wilhelm*, C. C. Volkers, uit de Noordzee.

DROST EN GERECHTE VAN LEMSTERLAND, convoceren by dezen de Flo reenplichtige onder de Dorpen Oosterzee en Echten, op MORGEN den 25 October 1805, des voormiddags ten 11 uuren in de reſpective Dorpskerken aldaar, om wegens ieder Dorp reſpectivelyk te Stemmen twee GECOMMITTEERDEN, tot opneming der Rekening van TACOZYL, welke aldaar op den 5 November des voormiddags 10 uur ſtaat gehouden te worden.

Ter Ordonnantie van Drost en Gerechte voorſz.,

J. KLEINHOUWER.

HET GEMEENTE BESTUUR VAN DE STAD BOLSWARD, gedenkt publiek by de Minstaanneminge te Beſteden: De Reparatien aan de Sint Martini Toren aldaar, zulks met de Arbeidslonen en Leverancie der daartoe benodigde Materiaalen. Wie hier aan gadinge maakt, kome op Dingsdag den 29 October 1805, 's voormiddags om tien uuren, op den Raadhuize binnen Bolsward, en neme aan volgens Beſtek en Conditien dan voor te leezen, dewelke intusſchen ter lezing zullen leggen ten huize van de Stads Bode *Takle Jans Kuipper* aldaar.

Alzo *HENDRIK GERRITS* en *SYTSKE TAKES*, Echte Lieden op de Joure, van daar zyn vertrokken zonder order op hun Zaaken te ſtellen, worden dezelven namens *Drost en Gerechte van Haskerland*, geſommeerd, zulks voor den 30 October 1805 in Perzoon, of door genoegzame Volmagt te doen, by gebreke dies, met deszelfs agtergelatene Boedel naar Rechten zal worden gehandeld.

Ter Ordonnantie van Drost en Gerechte,

Joure den 18 October 1805. W. VAN EYCK.

De Secretaris CARPENTIER en de Old Secretaris KLEINHOUWER, zullen op Saturdag den 26 October by de Beſchryvinge, en den 9 November 1805 by de finale Palmſlag telkens 's avonds 5 uur, ten huize van *Hendrik Leheux*, Castelein in de Wildeman in de Lemmer, by Strykgeld Verkopen:

I. Een wel getimmerde en extra wel ter Neering ſtaande HUIZINGE, voorzien met een beneden Kamer, ruime Winkel, een groote en twee kleine boven Kamers, ruime Zolder met een beſchoten Dak, voorts een lange Loots, Turfhok, Kelder, Bak, Put en Bleek, ſtaande voor aan de Nieuwebuuren in de Lemmer, laatst by wylen de Wed. *Tjeerd Halbes* bewoond, en 14 dagen na de Palmſlag te aanvaarden.

II. Een wel getimmerde HUIZINGE, voorzien met twee Kamers, twee Lootzen, Bak, groote Bleek, ſtaande op de Nieuwebuuren in de Lemmer, thans by *Halbe Tjeerds* cum foc. gebruikt, den 12 May 1806 vry van huuringe, bezwaard met twee Car. Glds. drie Strs. twee Penn. Jaarlykſche Grondpagt.

De Secretaris CARPENTIER en de Old Secretaris KLEINHOUWER, zullen op Vrydag den 1 November 1805, om elf uur voormiddag, ten huize van *Jacob Blauw*, Castelein in 't Heeren Logement in de Lemmer, by Veiling Verkopen: Een extra mooye Lading dubbelde Nerva BALKEN, van 18 tot 40 Voet, een groote party beste SPARREN van 15 tot 36 Voet, voorts een quantiteit DEELEN; alles nu vris aangekomen, en leggende in de Kolk by de Kalkovens in de Lemmer.

JAN HANNEMA, SIMON WYMA en JACOB WASSENAAR, te Harlingen, als geauthoriſeerde Curatoren over den geabandonneerden Boedel van *REIN SMIT*, in leven Old Secretaris van Barradeel, zullen in die qualiteit Rekening, Bewys en Reliqua doen, van de gehad hebbende Adminiſtratie over dien Boedel, op Maandag den 4 November 1805, 's morgens te 9 uur, ten huize van *Hendrik Winter*, Castelein in 't Heeren Logement ten voorſchreven Stede, ieder daar by belanghebbende, gelieve zich op tyd en plaats te ſisteeren.

Dr. W. MEURS, Secretaris van Wynbritzeradeel, zal op HEDEN den 24 Oct. 1805, 's morgens præcys te 10 uur, ten huize van *Uilkje Eekma*, op de Nieuwe onder Oosthem, by Veiling Verkopen: Verſcheiden groote Ladingen extra mooy Zw Haſselts en Munſters Eeken HOUT, van diverſe zoorten, waar onder 3 à 4 Ladin uitmuntend mooy KROMHOUT; als mede een Parthy inlandſche Dennen en Abelien HO

De Notaris J. D. VAN DER PLAATS te Leeuwarden, præſenteert publiek by St en Verhooggeld te Verkopen:

I. Een Capitaale HUIZINGE, zeer geſchikt tot allerley Handel, ſtaande over de ders te Leeuwarden, voorheen door de Koopman *F. L. Henſtra*, als Huurder bewo direct te aanvaarden; hebbende tot Naastlegers, ten Oosten de Wed. *H. Smits*, ten We *G. Adriani*, ten Noorden de Straat, ten Zuiden het tweede Percheel; vry van Grondp

II. Een hegt HUIS, ſtaande in de Heereſtraat, mede aldaar, thans door de Kleerm *L. Nauta* als Huurder bewoond, voor de geringe Huur van *f* 64 - : - : 's Jaars, den May 1806 te aanvaarden. Naastlegers zyn ten Oosten de Timmerman *Bruno*, ten Weste Heer *Cats*, ten Zuiden de Straat, ten Noorden het 1ſte Percheel; mede vry van Grond

Wie hier aan gadinge maakt, kome op Maandagen den 11, 18 en 25 November 18 telkens 's avonds ten 5 uur by de Beſchryving, proviſioneele en finale Palmſlag, ten h van *N. Lourens*, Coffyſchenker by het Raadhuis te Leeuwarden, en Kope op Cond alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zyn by bovengemelde Actuarius.

Iemand intusſchen genegen zynde den of beide Percheelen uit de Hand te Kopen, vervoegt zig by gemelde Notaris.

De Notaris C. GODSCHALK, zal op Maandagen den 28 October, 4 en 11 Novem 1805, 's avonds ten 5 uuren, ten huize van *Hinne Westra*, Castelein in de Stad Leeuwarden, publiek præſenteeren te Verkopen:

I. Eene WOONING cum annexis, in het Hero-Yvo-Straatje, by *Jan van Do* wordende bewoond, voor 12 Strs. 's Weeks.

II. Eene DITO, daar naast, in gebruik by *Johannes Soomers*, voor 12 Strs. 's Week

III. Eene WOONING op de Nieuwebuuren, aan de Noordkant, by de Wisjes-hu onder bewoond by *Johannes Bruerſma* cum uxore, voor 12 Strs. 's Weeks, en boven *Dirk Nieuwenhuis* en *Vrouw*, voor 11 Strs. 's Weeks.

IV. De gerechte Helft in eene HUIZINGE cum annexis, ſtaande agter de Gr Kanne, by de Nieuwebuuren; zynde voor in gebruik by *Johannes Brik* cum uxore, 12 Strs. 's Weeks; en agter, benevens een Plaatsje en Keukentje, voor 14 Strs. 's We

Alle welke Wooningen vry van Grondpagt, en den 12 May 1806 te aanvaarden zyn

V. Eene WOONING, in de Reigerſtraat, by de Wirdumerpoort, waar van eene venkamer op het Bolwerk uitzicht heeft, bewoond by *H. Smeeding* cum uxore, als Eig ren; kunnende deze Wooning *f* 52 - : - : 's Jaars huur doen. Zynde bezwaard met 24 Grondpagt, en mede op den 12 May 1806 te aanvaarden.

Dren. EPEUS CATS en PIETER ANDREÆ, zullen op Maandag den 28 October 18 's avonds ten vyf uur præcys, ten huize van *Tjepke Gatſonides*, Castelein in de O Koornbeurs, op de Wortelhaven te Leeuwarden, publiek by Stryk- en Verhooggelden ſenteren te Verkopen: Eene fraaye HUIZINGE cum annexis, naby de dubbelde Pyp nen Leeuwarden, by den Heer *Hein Blok* in leven bewoond geweest, op den 12 No ber 1805, vry te aanvaarden.

TE LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.